

SLOTAKKOORD

15 MISVERSTANDEN OVER EUTHANASIE EN HULP
BIJ ZELFDODING

EVEN VOORSTELLEN

- Loopbaan: arts en bestuurder in de zorg
- Nieuwe passie: schrijven
- Op 30 maart 2016 verscheen *Op voet van oorlog*
- Gevolgd door *Slotakkoord* op 26 oktober 2016
- Sinds eind 2014 werkzaam als arts bij de Levensindekliniek

LEVENSEINDEKLINIEK

- Is een initiatief van de NVVE
- Aanleiding: uitkomst sterfgevallenonderzoek 2010:
- 55 % van de euthanasieverzoeken werd niet gehonoreerd
- Stichting LevensEindekliniek opgericht met financiële steun van NVVE en haar leden
- Start LevensEindekliniek op 1 maart 2012
- De Stichting LevensEindekliniek staat nu geheel los van de NVVE

MISVERSTANDEN

- Kom ik tegen bij patiënten, familie, maar ook bij hulpverleners
- Zoals: er is een wet, dus ik heb recht op euthanasie
- Of: Euthanasie is een fluitje van een cent en zo geregeld
- Of: Om euthanasie te krijgen moet je terminaal zijn
- Deze misverstanden kleuren het euthanasiedebat
- Slotakkoord beschrijft 15 misverstanden aan de hand van voorbeelden uit de euthanasiepraktijk

VOOR EUTHANASIE KUN JE JE HET BESTE AANMELDEN BIJ DE LEVENSEINDEKLINIEK

- De Levensindekliniek is geen dubieus optrekje in de bossen van de Utrechtse heuvelrug
- De Levensindekliniek hanteert de criteria van de euthanasiewet en hecht aan waarden als transparantie en zorgvuldigheid
- 75 % van de verzoeken komen niet tot uitvoering
- Aantal aanmeldingen stijgt jaarlijks
- In 2016: 1796 aanmeldingen

MIJN EUTHANASIE IS GEREGELD, IK HEB EEN SCHRIFTELIJKE WILSVERKLARING

- Er is een woud aan wilsverklaringen
- Een actueel schriftelijk euthanasieverzoek is niet noodzakelijk
- Een mondeling verzoek van iemand die wilsbekwaam is volstaat
- Een wilsverklaring geeft geen garantie op euthanasie
- Een wilsverklaring is in feite vooral een intentieverklaring
- Stel, ik heb een wilsverklaring en ik kom onder de tram...

WILSVERKLARING BIJ DEMENTIE

- Iemand die (gevorderd) dement is, kan volledig wilsbekwaam zijn op het punt van zijn doodswens
- Wie dement is, is wilsbekwaam... tenzij
- De *Handreiking schriftelijk euthanasieverzoek* leidde eind 2015 tot veel verwarring
- De handreiking schuurt bij wilsonbekwaamheid
- En levert in de praktijk hoofdbrekens op...dilemma's

WILSVERKLARING WILSONBEKWAAMHEID

- Bij wilsonbekwaamheid mag een schriftelijk verzoek volgens de *Handreiking* in plaats treden van een mondeling verzoek
- Mits aan **alle** andere wettelijke eisen wordt voldaan
- Zoals ondraaglijk en uitzichtloos lijden
- Voorbeeld uit de praktijk
- Het uur U en de ogenschijnlijk tevreden ogende patiënt

BIJ EEN 'VOLTOOID LEVEN' IS EUTHANASIE NIET MOGELIJK

- Actuele discussie door advies commissie Schnabel, standpunt kabinet en wetsontwerp Pia Dijkstra
- Huidige crux is de medische grondslag
- Euthanasie is niet mogelijk bij een 'voltooid leven' zonder medische grondslag
- Euthanasie is wel mogelijk bij een 'voltooid leven' in combinatie met een stapeling van ouderdomsklachten

SLOTAKKOORD

- Misschien is dat ook wel een misverstand.....